

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра історії та політичної теорії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. завідувача кафедри
Зенкін М.В.

«29» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Людина і політика»

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Політологія»
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	12 кредитів ЄКТС (360 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	5-6-й семестри (9-12 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Зенкін М.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Людина і політика» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Політологія» спеціальності 052 «Політологія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. історії та політичної теорії. – Д.: НТУ «ДП», 2025. – 21 с.

Розробник:

Зенкін Михайло Васильович, доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності С2 Політологія (052 Політологія) (протокол №3 від 29.08.2025 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Ошибка! Закладка не определена.	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....		5
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....		6
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ		6
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....		7
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....		13
6.1 Шкали.....		13
6.2 Засоби та процедури		14
6.3 Критерії.....		15
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		19
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....		19

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Політологія» спеціальності 052 Політологія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф11 «Людина і політика» віднесено такі результати навчання

РН03	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності
РН04	Мати навички професійної комунікації
РН06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності
РН08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
РН09	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки
РН10	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
РН11	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності
РН12	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування
РН13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
РН15	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу
СР01	Аналізувати особливості самореалізації людини в політиці, прогнозувати політичні процеси, передбачати перспективи розвитку політичних інститутів на національному та міжнародному рівнях з врахуванням глобальних політичних та економічних процесів
СР03	Аналізувати політичні системи та публічний політичний процес у поєднанні з соціально-економічними чинниками, чітко розуміти взаємозв'язок людини та політики, критично оцінювати та осмислювати публічний політичний процес як на локальному (в межах окремого регіону), так і на загальнонаціональному рівнях; використовувати набуті знання для вироблення рекомендацій щодо сталого функціонування органів влади та місцевого самоврядування.

Метою дисципліни є формування у здобувачів компетентностей щодо розуміння значимості моральної складової легітимізації правлячого режиму, політичної самоорганізації суспільства, вивчення психологічних явищ та процесів, що супроводжують політичну діяльність, роз'яснення явищ політичної свідомості та самосвідомості, одержання теоретичних основ для складення уявлень про свою власну політичну свідомість і культуру, уявлення про політику та індивідуальної картини світосприймання, надавання характеристик психологічним явищам, що викликають та супроводжують політичні процеси у суспільств.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та відбору змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДНР	Зміст
РН03	РН 03.1-Ф11	Уміти формулювати власну позицію щодо політичних процесів, аргументовано її відстоювати на основі фактів і наукових джерел
	РН 03.2-Ф11	Застосовувати методи критичного аналізу політичних текстів, документів і медіа-матеріалів
	РН 03.3-Ф11	Виявляти логічні помилки, упередження та маніпуляції в політичних дискурсах
РН04	РН 04.1-Ф11	Володіти навичками ділового спілкування, ведення дискусій та презентацій політичних досліджень
РН06	РН 06.1-Ф11	Орієнтуватися у чинному законодавстві України та міжнародно-правових актах щодо прав людини
	РН 06.2-Ф11	Демонструвати громадянську позицію, етичну відповідальність і толерантність у професійній діяльності
РН08	РН 08.1-Ф11	Коректно застосовувати термінологію та категорії політичної науки у власних дослідженнях
	РН 08.2-Ф11	Використовує методологічні підходи до аналізу політичних явищ
	РН 08.3-Ф11	Розробляє аналітичні схеми, типології та моделі для пояснення політичних процесів
РН09	РН 09.1-Ф11	Використовувати класичні та сучасні підходи для аналізу політичних ситуацій
	РН 09.2-Ф11	Розробляти пропозиції для вдосконалення політичних практик на основі теоретичних знань
РН10	РН 10.1-Ф11	Аналізувати політичні процеси з урахуванням історичних, соціокультурних і ціннісних особливостей та визначати чинники впливу на політичні рішення та результати
	РН 10.2-Ф11	Оцінювати ефективність політичних інститутів і режимів у порівняльній перспективі
РН11	РН 11.1-Ф11	Використовує методи емпіричних досліджень при застосуванні нормативно-теоретичних моделей для аналізу політичних рішень
	РН 11.2-Ф11	Порівнює політичні системи, партії, рухи за визначеними критеріями

PH12	PH 12.1-Ф11	Ідентифікувати ролі, інтереси й ресурси політичних акторів у різних контекстах
	PH 12.2-Ф11	Аналізувати динаміку влади та механізми урядування
	PH 12.3-Ф11	Пояснювати політичну поведінку громадян, еліт і груп тиску
PH13	PH 13.1-Ф11	Оцінює політичні рішення через призму ефективності, легітимності та суспільного інтересу
	PH 13.2-Ф11	Вивчає взаємозв'язок між національною та європейською політикою
PH15	PH 15.1-Ф11	Формулювати мету, завдання, гіпотези дослідження
	PH 15.2-Ф11	Обирати адекватні методи збору та аналізу даних
	PH 15.3-Ф11	Готувати аналітичний звіт із висновками та рекомендаціями
CP01	CP 01.1-Ф11	Визначати механізми участі особистості у політичних процесах та оцінювати вплив індивідуальних і суспільних чинників на політичну поведінку.
	CP 01.2-Ф11	Прогнозувати політичні процеси з урахуванням впливу глобальних політичних та економічних трансформацій
CP03	CP 03.1-Ф11	Аналізувати політичні системи та публічні політичні процеси у взаємозв'язку із соціально-економічним середовищем
	CP 03.2-Ф11	Розробляти аналітичних висновки і рекомендації щодо підвищення ефективності функціонування органів влади і місцевого самоврядування.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф5 Політичні системи	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення
	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки
	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності
	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування
	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні
	Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності
	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

	Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань
	Аналізувати політичні системи та публічний політичний процес у поєднанні з соціально-економічними чинниками, чітко розуміти взаємозв'язок людини та політики, критично оцінювати та осмислювати публічний політичний процес як на локальному (в межах окремого регіону), так і на загальнонаціональному рівнях; використовувати набуті знання для вироблення рекомендацій щодо сталого функціонування органів влади та місцевого самоврядування
Ф10 Політичні інститути	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності
	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності
	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення
	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки
	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки
	Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах
	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування
	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	180	90	90	-	-
практичні	180	60	120	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	360	150	210	-	-

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	180
РН 03.1-Ф11	1. Поняття і сутність політичної культури	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН 03.2-Ф11	Політична свідомість	
РН 03.3-Ф11	Поняття і сутність політичної культури	
РН 03.1-Ф11	2. Структура і типи політичної культури	8
РН 03.2-Ф11	Підходи до структурування політичної культури	
РН 03.3-Ф11	Рівні політичної культури	
РН 12.1-Ф11	Політичні міфи: поняття і характерні риси	
РН 12.2-Ф11	Типологія політичної культури	
РН 12.3-Ф11		
РН 04.1-Ф11	3. «Шлях» людини в політику	10
РН 06.1-Ф11	Політична соціалізація: становлення особистості	
РН 06.2-Ф11	Політична участь і її типи	
РН 10.1-Ф11	Політична поведінка	
РН 10.2-Ф11		
РН 08.1-Ф11	4. Психологія політичної діяльності	8
РН 08.2-Ф11	Політична діяльність і її мотиви	
РН 08.3-Ф11	Психологічні аспекти електоральної поведінки	
РН 09.1-Ф11	Політична організація: поява лідера	
РН 09.2-Ф11		
РН 10.1-Ф11		
РН 10.2-Ф11		
РН 04.1-Ф11	5. Психологічні аспекти політичного лідерства	8
РН 10.1-Ф11	Поняття і теорії лідерства	
РН 10.2-Ф11	Функції та характеристика політичного лідера	
РН 12.1-Ф11	Типології лідерства	
РН 12.2-Ф11		
РН 12.3-Ф11		
РН 04.1-Ф11	6. Психологічні аспекти формування і функціонування політичної еліти	8
РН 10.1-Ф11	Політична еліта як політико-психологічний феномен. Типологія еліти	
РН 10.2-Ф11	Еліта і суспільство	
РН 12.1-Ф11	Основні характеристики сучасної української еліти	
РН 12.2-Ф11		
РН 12.3-Ф11		
РН 10.1-Ф11	7. Психологія політичної влади	6
РН 10.2-Ф11	Теорії та форми політичної влади	
РН 11.1-Ф11	Мотиви та ресурси влади	
РН 11.2-Ф11	Психологічні ознаки легітимності влади	
РН 12.1-Ф11		
РН 12.2-Ф11		
РН 12.3-Ф11		
РН 06.1-Ф11	8. Громадянське суспільство, правова і соціальна держава	6
РН 06.2-Ф11	Сутність і структура громадянського суспільства	
РН 10.1-Ф11	Поняття і ознаки правової держави	
РН 10.2-Ф11	Соціальна держава	
РН 12.1-Ф11		
СР 01.1-Ф11		
СР 01.2-Ф11		
РН 12.2-Ф11		
РН 12.3-Ф11		
РН 09.1-Ф11	9. Демократія і диктатура	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
RH 09.2-Ф11	Сутність і моделі демократизації	
RH 10.1-Ф11	Авторитаризм як психологічний феномен	
RH 10.2-Ф11	Режимні переходи (основні теорії)	
RH 11.1-Ф11	Теорія «спіралі мовчання» та «вікна Овертона»	
RH 11.2-Ф11		
RH 12.1-Ф11		
RH 12.2-Ф11		
RH 12.3-Ф11		
RH 13.1-Ф11		
RH 13.2-Ф11		
RH 11.1-Ф11	10. Походження і сутність політичних партій	8
RH 11.2-Ф11	Історія походження	
RH 12.1-Ф11	Сутність і генезис політичних партій	
RH 12.2-Ф11	Структура і способи організації	
RH 12.3-Ф11	Типології політичних партій	
RH 11.1-Ф11	11. Діяльність партій в політичній системі	8
RH 11.2-Ф11	Депутат і партійна фракція	
RH 12.1-Ф11	Відношення партій з елементами політичної системи	
RH 12.2-Ф11	Електоральна діяльність партій	
RH 12.3-Ф11	Виборчий процес і політична парія Фракції і діяльності партій	
RH 11.1-Ф11	12. Партійні системи	8
RH 11.2-Ф11	Сутність і основні характеристики партійної системи	
RH 12.1-Ф11	Однопартійні системи	
RH 12.2-Ф11	Двопартійні системи	
RH 12.3-Ф11	Багатопартійні системи	
RH 10.1-Ф11	13. Групи інтересів і їх вплив на політику	6
RH 10.2-Ф11	Теорії груп	
RH 12.1-Ф11	Ознаки і функції	
RH 12.2-Ф11	Типологія груп інтересів	
RH 12.3-Ф11	Лобізм	
RH 10.1-Ф11	14. Психологія політичних організацій	8
RH 10.2-Ф11	Психологія організацій	
RH 12.1-Ф11	Психологія політичних рухів	
RH 12.2-Ф11		
RH 12.3-Ф11		
RH 12.1-Ф11	15. Психологія малих груп в політиці	6
RH 12.2-Ф11	Типи і типології малих груп у політиці	
RH 12.3-Ф11	Етапи формування малих груп у політиці	
RH 15.1-Ф11	Внутрішні механізми становлення політичної групи	
RH 15.2-Ф11		
RH 15.3-Ф11		
RH 12.1-Ф11	16. Психологія великих груп у політиці	8
RH 12.2-Ф11	Групи і їх особливості	
RH 12.3-Ф11	Групова свідомість і рівні її розвитку	
RH 15.1-Ф11	Політична психологія основних соціальних груп	
RH 15.2-Ф11		
RH 15.3-Ф11		

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
RH 12.1-Ф11 RH 12.2-Ф11 RH 12.3-Ф11 RH 15.1-Ф11 RH 15.2-Ф11 RH 15.3-Ф11	17. Маса в політиці Стихійна поведінка і її механізми Психологія «натовпу» в «публіки» Масова паніка і агресія	8
RH 09.1-Ф11 RH 09.2-Ф11 RH 10.1-Ф11 RH 11.1-Ф11 RH 11.2-Ф11 RH 15.1-Ф11 RH 15.2-Ф11 RH 15.3-Ф11 CP 03.1-Ф11 CP 03.2-Ф11	18. Психологія виборчих кампаній Поняття «електоральна поведінка». Функції електорату. Основні підходи до дослідження Методи дослідження електоральної поведінки Стратегія і тактика виборчої кампанії Особливості психологічного впливу на електорат	8
RH 12.1-Ф11 RH 12.2-Ф11 RH 15.1-Ф11 RH 15.2-Ф11 RH 15.3-Ф11 CP 03.1-Ф11 CP 03.2-Ф11 CP 03.3-Ф11	19. Психологія політичної реклами і PR Політична реклама Іміджмейкинг PR	8
RH 04.1-Ф11 RH 10.1-Ф11 RH 10.2-Ф11 CP 03.1-Ф11 CP 03.2-Ф11	20. Комунікативний процес Спілкування та його види Труднощі у спілкування Методи впливу на співрозмовника	6
RH 04.1-Ф11 RH 10.1-Ф11 RH 10.2-Ф11 CP 03.1-Ф11 CP 03.2-Ф11	21. Психологічні аспекти формування іміджу «Я-концепція» та її роль у формуванні іміджу Соціально-психологічні механізми впливу на масову свідомість Технології іміджування Імідж політика і його особливості	6
RH 10.1-Ф11 RH 10.2-Ф11 RH 15.1-Ф11 RH 15.2-Ф11 RH 15.3-Ф11	22. Політичний ризик як феномен політичної культури Сутність та властивості політичного ризику Фактори та чинники політичного ризику Класифікація ризиків Управління ризиком	8
RH 03.3-Ф11 RH 09.2-Ф11 RH 10.1-Ф11 RH 10.2-Ф11 RH 12.1-Ф11 RH 12.2-Ф11 RH 12.3-Ф11 RH 15.2-Ф11 RH 15.3-Ф11	23. Політичний конфлікт: політико-психологічні аспекти Політичний конфлікт як соціально-психологічний феномен Види конфліктів та особливості їх вирішення Психологія виявлення та врегулювання політичних конфліктів	8
RH 08.1-Ф11	24. Культура політичного управління	6

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН 08.2-Ф11 РН 08.3-Ф11 РН 09.1-Ф11 РН 09.2-Ф11 РН 11.1-Ф11 СР 01.1-Ф11 СР 01.2-Ф11	Політичне керівництво: сутність та структура. Процес прийняття рішень і його стадії. Реалізація рішень і її особливості. Принципи політичного управління. Бюрократизм і бюрократія.	
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ		180
РН 03.1-Ф11 РН 03.2-Ф11 РН 03.3-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	1. Політична свідомість, політична культура та їх елементи (з написанням есе)	10
РН 04.1-Ф11 РН 06.1-Ф11 РН 06.2-Ф11 РН 08.1-Ф11 РН 08.2-Ф11 РН 08.3-Ф11 РН 09.1-Ф11 РН 09.2-Ф11 РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11	2. Особа в політичному процесі та її діяльність (з написанням есе)	10
РН 04.1-Ф11 РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	3. Психологічні аспекти політичної еліти та лідерства	12
РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	4. Психологія політичної влади	10
РН 06.1-Ф11 РН 06.2-Ф11 РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 СР 01.1-Ф11 СР 01.2-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	5. Громадянське суспільство, правова і соціальна держава	8
РН 09.1-Ф11 РН 09.2-Ф11 РН 10.1-Ф11	6. Психологія авторитаризма і демократії	14

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН 10.2-Ф11 РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11 РН 13.1-Ф11 РН 13.2-Ф11		
РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	7. Походження і сутність політичних партій	10
РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	8. Діяльність партій в політичній системі	10
РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	9. Партійні системи	10
РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11	10. Психологія політичних організацій	10
РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11	11. Психологія малих груп в політиці	10
РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11	12. Психологія великих груп у політиці	10
РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11	13. Маси в політиці	10
РН 09.1-Ф11 РН 09.2-Ф11 РН 10.1-Ф11	14. Психологія виборчих кампаній	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН 11.1-Ф11 РН 11.2-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11 СР 03.1-Ф11 СР 03.2-Ф11		
РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11 СР 03.1-Ф11 СР 03.2-Ф11	15. Психологія політичної реклами і PR	10
РН 04.1-Ф11 РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 СР 03.1-Ф11 СР 03.2-Ф11	16. Психологічні аспекти формування іміджу	10
РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 15.1-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11	17. Політичний ризик як феномен політичної культури	10
РН 03.3-Ф11 РН 09.2-Ф11 РН 10.1-Ф11 РН 10.2-Ф11 РН 12.1-Ф11 РН 12.2-Ф11 РН 12.3-Ф11 РН 15.2-Ф11 РН 15.3-Ф11	18. Політичний конфлікт: політико-психологічні аспекти	10
Разом		360

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
семінари	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання та його презентації.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з

урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і семінарських занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none">- концептуальних знань;- високого ступеню володіння станом питання;- критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
професійної діяльності та/або навчання	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім</p>	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	вимог)	
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	- самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне та комп'ютерне обладнання.

Програмне забезпечення: Microsoft Office 365, ОС Windows Microsoft Office: Teams, Microsoft Office (Word, Excel, Power Point) Дистанційна платформа Moodle.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Базові

1. Zienkin M., Artemenko Y., Novorov Y., Maksymova I., Kostyuk V. The Impact of Conflict on Contemporary Global Dynamics: Integration, Globalisation, and Polarisation Trends // Multidisciplinary Reviews. Том. 7 (2024). Режим доступу: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe030>
2. Андрущенко Т., Зеленін В. Психологія політичної пропаганди. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. К., 2022.
3. Білецька Т. В., Купчишина В. Ч. Політична психологія : навчально-методичний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2022. 184 с.
4. Зенкін М.В. Глобальні виклики та їх вплив на формування зовнішньої політики України у сучасних умовах // International scientific-practical conference “Modern science: problems, prospects, innovations”: conference proceedings (Aarhus, Denmark, December 21, 2024). Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. С.52-55.
5. Зенкін М.В. Людина і політика [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до семінарських занять для здобувачів ступеня бакалавра спеціальності С2 Політологія / уклад.: М.В. Зенкін ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. – 58 с.

6. Зенкін М.В. Проблема державного устрою і поділу і поділу влади в теорії Б.М. Чичеріна // Актуальні проблеми політики. Збірник наукових праць. 2021. Вип. 68. С.58-63
7. Зенкін М.В., Гороховський Д.І. Еволюція української політичної системи після здобуття незалежності // Politicus. 2024. №4. С. 51-56.
8. Зенкін М.В., Майданський І. Харизматичне лідерство у політиці: аналіз феномену та його вплив на масову свідомість // «Національні інтереси України». 2024. №3 (3). С. 496-506.
9. Кадлубович Т.І. Людина і політика: Навчальний посібник. К., 2019.
10. Козирєв М.П. Політична психологія: навч. посібник / М. П. Козирєв. Львів, 2018.
11. Лазор К. П. Політична психологія. Одеса, 2019.
12. Москаленко В.В. Політична психологія: навчальний посібник для вищої школи. Х., 2017.
13. Політологія. Навчальний посібник (для студентів усіх форм навчання) / Л.М. Мельник, І.А. Дужа, І.М. Грек. – Біла Церква, 2022.
14. Рудакевич О. Етнополітичні орієнтації сучасних українських партій // Українська національна ідея : реалії та перспективи розвитку. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2020. Вип. 22. С. 149–155.
15. Требін М.П. Теорія міжнародних відносин. К, 2022.
16. Точицький М.С. Поняття політичної культури у світлі сучасних політологічних дискусій // Політікус. 2019. Вип. 6. С. 49-59.
17. Шайгородський Ю. Ж. Політична культура як чинник розвитку демократичного політичного режиму в Україні. // Зміни політичних режимів і перспективи зміцнення демократії в Україні. Київ: ІПіЕнд ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2021. С. 304-351.

8.2. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Фонд «Демократичні ініціативи». Режим доступу: <https://dif.org.ua/>
3. Київський міжнародний інститут соціології. Режим доступу: <https://kiis.com.ua/>
4. Урядовий портал. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційний вебпортал парламенту України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
6. Офіційне представництво Президента України. Режим доступу: <https://president.gov.ua/>
7. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>
8. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Режим доступу: <http://www.ipiend.gov.ua/>
9. Український незалежний центр політичних досліджень. Режим доступу: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>
10. Журнал «Віче». Режим доступу: <https://veche.kiev.ua/>

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Людина і політика» для бакалаврів освітньо-професійної програми
«Політологія» зі спеціальності 052 Політологія

Розробник:
Михайло Васильович Зенкін

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19